

EL MATRIMONI MÉS PRODUCTIU

Més de trenta periodistes i teòrics de la comunicació han analitzat la poderosa relació entre els mitjans de comunicació i la informació esportiva.

Els reptes que presenta la creixent importància de la informació esportiva en tots els mitjans de comunicació ha estat el tema central de l'XI Congrés de Mitjans de Comunicació que s'ha celebrat al Palau de Pineda, seu de la Universitat Internacional Menéndez Pelayo de València. No debades, és un fet real que, cada dia més, les seccions dels diaris, les programacions de ràdio i les graelles de televisió –sense oblidar els grans portals d'Internet– dediquen més espai i més temps als esports, sobretot al futbol.

Per tal d'analitzar la cada vegada més intensa relació entre els mitjans de comunicació i els esports, el congrés ha comptat amb la presència de destacats professionals de la premsa, de la ràdio i de la televisió, i també amb estudiosos i teòrics de la comunicació, que han aportat nous punts de vista al tractament de la informació esportiva. Debatre quin és el present i el futur del periodisme esportiu ha estat, doncs, l'eix central d'aquest congrés.

El periodista Julián García Candau va encetar les sessions, dimarts a la vesprada, amb una exhaustiva història de les cròniques esportives als mitjans de comunicació, “plenes de tecnicismes i d'anglicismes” en els seus primers anys. García Candau, però, va aprofitar la conferència per a criticar

l'escassa llibertat d'expressió i l'excessiva subjectivitat en la informació esportiva. Es va lamentar també de la moda del “tothom és bo”, en referència a diaris com *Marca*, que engrandeixen qualsevol notícia insignificant i eviten tot tipus de crítica a l'equip que, d'alguna manera, representen. “Per a llegir cròniques de fons és millor agafar diaris d'informació general”, va apuntar García Candau.

En aquest sentit, un dels diaris que més prestigi ha assolit en els darrers anys ha estat *El País*. El seu cap d'esports a Catalunya, Ramon Besa, juntament amb Cayetano Ros, corresponsal d'esports d'aquesta capçalera a València, Minerva Mínguez, de *Levante*, i Jordi Grau, director del *Nou*, van protagonitzar la primera taula redona del congrés, dimecres al matí, dedicada a la premsa escrita i l'esport. Besa va reivindicar la figura del periodista esportiu –moltes vegades criticada per l'escassa formació d'aquests professionals–. “Les seccions d'esports –assegura– ja no són un cul de sac. Avui dia són el racó més fresc i més dinàmic d'un diari.” “Però, al mateix temps –afegia amb to de crítica–, s'ha de fer un periodisme més poliesportiu i de qualitat. De cap manera es pot fer una crònica d'un partit de futbol sense sortir de la redacció.”

De fet, segons van coincidir els quatre membres de la taula, els diaris d'informació general han fugit dels tòpics que massa sovint reproduïxen els mitjans esportius. “L'excessiva companyonia entre periodista i esportista –assenyalava Minerva Mínguez– dificulta l'objectivitat.” Com també entrebanca la imparcialitat la relació directa dels quatre diaris esportius de l'estat (*Sport*, *Mundo Deportivo*, *Marca* i *As*) amb dos dels grans clubs de futbol. “Trobem a faltar –apuntava Cayetano Ros– un diari independent, com *L'Équipe* francès o *La Gazzeta dello Sport* italià.” Una de les apostes pioneres en aquest sentit ha estat la del diari *Nou*, d'àmbit català i andorrà. El seu director, Jordi Grau, assegurava que “un dels principals problemes dels mitjans de comunicació esportius és que són un negoci i que els esports minoritaris continuen tenint massa poca cobertura en relació amb el futbol”.

La ràdio va protagonitzar la segona taula redona de dimecres, amb la presència de Neus Bonet, d'Ona Catalana, Vicent Grau, de Ràdio 9, i Jordi Basté, director de *No ho diguis a ningú*, el programa esportiu nocturn de Catalunya Ràdio. Bonet i Basté van coincidir en l'excessiva informació i opinió al voltant del futbol i, més concretament, del Barça. “Les noves generacions d'oients –comentava Basté– són filles d'Internet i de les plataformes digitals, i això fa necessari un nou model de ràdio que doni més cabuda al futbol internacional i a altres esports.” “Hem de desintoxicar-nos de futbol i de polèmica futbolística”, demanava Basté.

Precisament el fenomen del futbol, i dels esports en general, vist des de l'òptica de les ciències socials, van marcar la jornada de la vesprada, amb el polític Gabriel Colomer, l'historiador Carles Santacana i el sociòleg Rafael Xambó. Els experts van assenyalar la creixent importància dels aspectes econòmics en l'organització d'esdeveniments esportius i la progressiva rutinització de l'oci i del temps lliure a través de les retransmissions esportives.

Les cares més conegudes. Els periodistes Pilar Calvo, Jordi Robirosa, Pere Barthe i Josep Lluís Fitó van protagonitzar la taula redona més dinàmica del congrés dijous al matí, el mateix dia que es complien 25 anys de les transmissions en català al circuit de TVE a Catalunya. Una de les cares més conegudes d'aquesta cadena, Pere Barthe –"la veu del bàsquet"–, qualificava la relació entre esport i televisió com un dels matrimonis més interessants de la història. No obstant això, els quatre professionals es van mostrar bastant crítics amb els continguts de les informacions esportives a la televisió, tot i reconèixer que l'audiència és la que mana. "Les audiències dels informatius –explicava Barthe– puguen desmesuradament quan arriben els esports. El problema és que ho fem malament. Només parlem de futbol, de l'entrenament del Madrid, de Ronaldo..."

Jordi Robirosa, locutor de bàsquet de TV3, posava sobre la taula un dels principals conflictes amb què es troben les televisions públiques: congregar el servei públic amb els índexs d'audiència. Per això –i aquest va ser un altre dels temes estrella del debat– molts esports han hagut de canviar els seus reglaments per convertir-se en esports telegènics, com ha passat amb el voleibol, on les jugadores han hagut de modificar el seu vestuari per convertir el joc en un espectacle "més atractiu".

No debades, les xifres canten. Segons les dades que va aportar Josep Lluís Fitó, la informació esportiva ocupa un 27% en els informatius de TVE, un 32% a Antena 3 i un 35% a Canal 9. I més xifres encara. Els clubs de futbol espanyols reben més del 50% dels seus in-

Dalt, Pere Barthe i Pilar Calvo, amb Josep Lluís Gómez Mompert, moderador de la taula sobre l'esport i la televisió. Al costat, Ramon Besa, Cayetano Ros, Maria Corominas (coordinadora del congrés), Minerva Mínguez i Jordi Grau, en el debat sobre la premsa escrita i l'esport.

gressos pels drets de televisió. "Aquesta és una situació insostenible", en paraules de Jaume Roures, un dels fundadors de l'empresa MediaPro. "Els pressupostos s'han disparat, els clubs estan endeutats fins les orelles i les fitxes que es paguen als futbolistes no es poden mantenir." De fet, ara per ara, els clubs de futbol negocien la manera de reduir unes despeses insuportables fins i tot per als equips més poderosos.

Després de tants números, el congrés es va centrar dijous a la vesprada en la relació entre el futbol i el cinema. I el professor Josep Maria Català va certificar l'escàs interès de la gran pantalla per aquest esport. No obstant això va assenyalar algunes semblances: "Cinema i mitjans de comunicació són dues màquines de construir mites socials."

Però si el cinema s'ha fixat poc en el futbol, no ha passat el mateix amb Internet. Les dades assenyalen que cada dia

són més els usuaris de la xarxa i que cada vegada hi ha més webs que faciliten informació esportiva. Mitjans de comunicació, clubs de futbol, federacions esportives, entitats organitzadores de proves esportives i empreses privades amb interessos en el sector es preocupen cada vegada més d'oferir l'última hora de l'actualitat esportiva amb informacions breus però útils per als usuaris.

Coincidint amb aquest debat, el professor Joan Manuel Tresserras, un dels coordinadors del congrés, va anunciar la creació de la IQUA (Internet Quality Agency), una entitat impulsada pel Consell de l'Audiovisual de Catalunya que pretén estimular una cultura de la responsabilitat a Internet. Promoure mecanismes d'autoregulació a través d'un codi deontològic que eviti la presència de continguts il·legals a la xarxa.

Rosanna Melià